

....วิจัยและนวัตกรรมเชิงรุก....
บูรณาการวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศ

ศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล
เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

การบริหารจัดการวิจัย

“การวิจัยและนวัตกรรม เป็นส่วนสำคัญที่สนับสนุนให้ประเทศบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และเป้าหมายไทยแลนด์ ๔.๐”

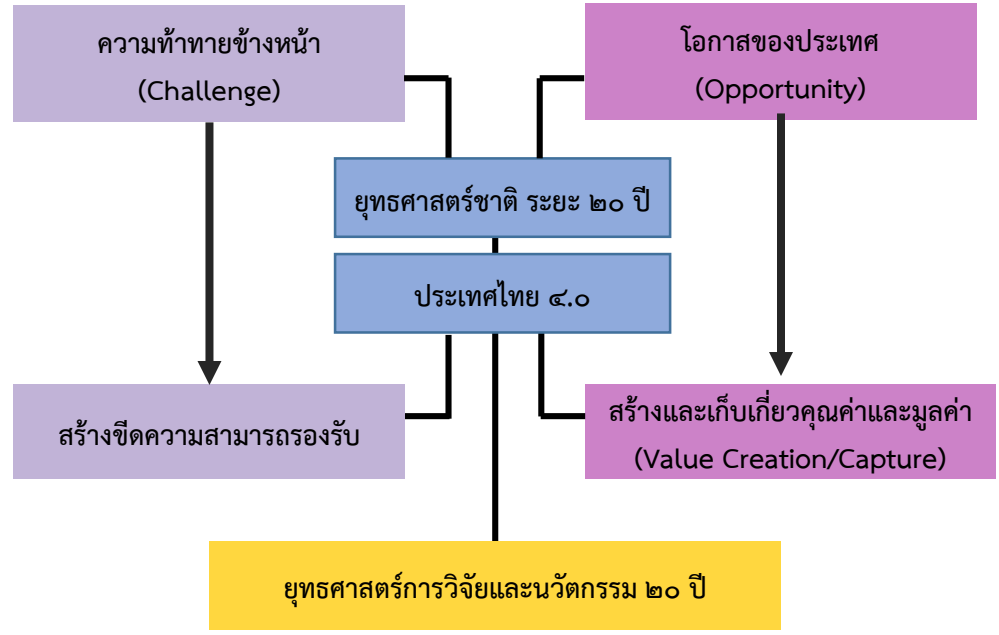
เป้าหมายสูงสุด

เพื่อการพัฒนาประเทศรองรับการเปลี่ยนแปลง พลิกโฉมขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านโอกาสของประเทศและความท้าทายข้างหน้า จำเป็นต้องมี **ยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม** ที่จะทำให้ประเทศสามารถสร้างและเก็บเกี่ยวคุณค่าและมูลค่าต่าง ๆ รวมทั้งสร้างขีดความสามารถให้กับสังคมและประชาชนได้ในระยะยาว

(ร่าง) ยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม ๒๐ ปี

(พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)

สภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม (National Research and Innovation Strategy)

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. สังคมสูงวัยและสังคมไทยในศตวรรษที่ 21
2. คนไทยในศตวรรษที่ 21
3. สุขภาพและคุณภาพชีวิต
4. การบริหารจัดการน้ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม
5. การกระจายความเจริญและเมืองน่าอยู่

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. อาหาร เกษตร เทคโนโลยีชีวภาพและเทคโนโลยีการแพทย์
2. เศรษฐกิจดิจิทัลและข้อมูล
3. ระบบโลจิสติกส์
4. การบริการมูลค่าสูง
5. พลังงาน

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. องค์กรความรู้พื้นฐานและเทคโนโลยีฐาน
  - เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology)
  - เทคโนโลยีวัสดุ (Material technology)
  - นาโนเทคโนโลยี (Nanotechnology)
  - เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital technology)
2. องค์กรความรู้พื้นฐานทางสังคมและความเป็นมนุษย์
3. การวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ (Frontier research)

1. การวิจัยและนวัตกรรม
เพื่อการสร้าง
ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ

4. การพัฒนาโครงสร้าง
พื้นฐาน บุคลากร
และระบบวิจัยและ
นวัตกรรมของประเทศ

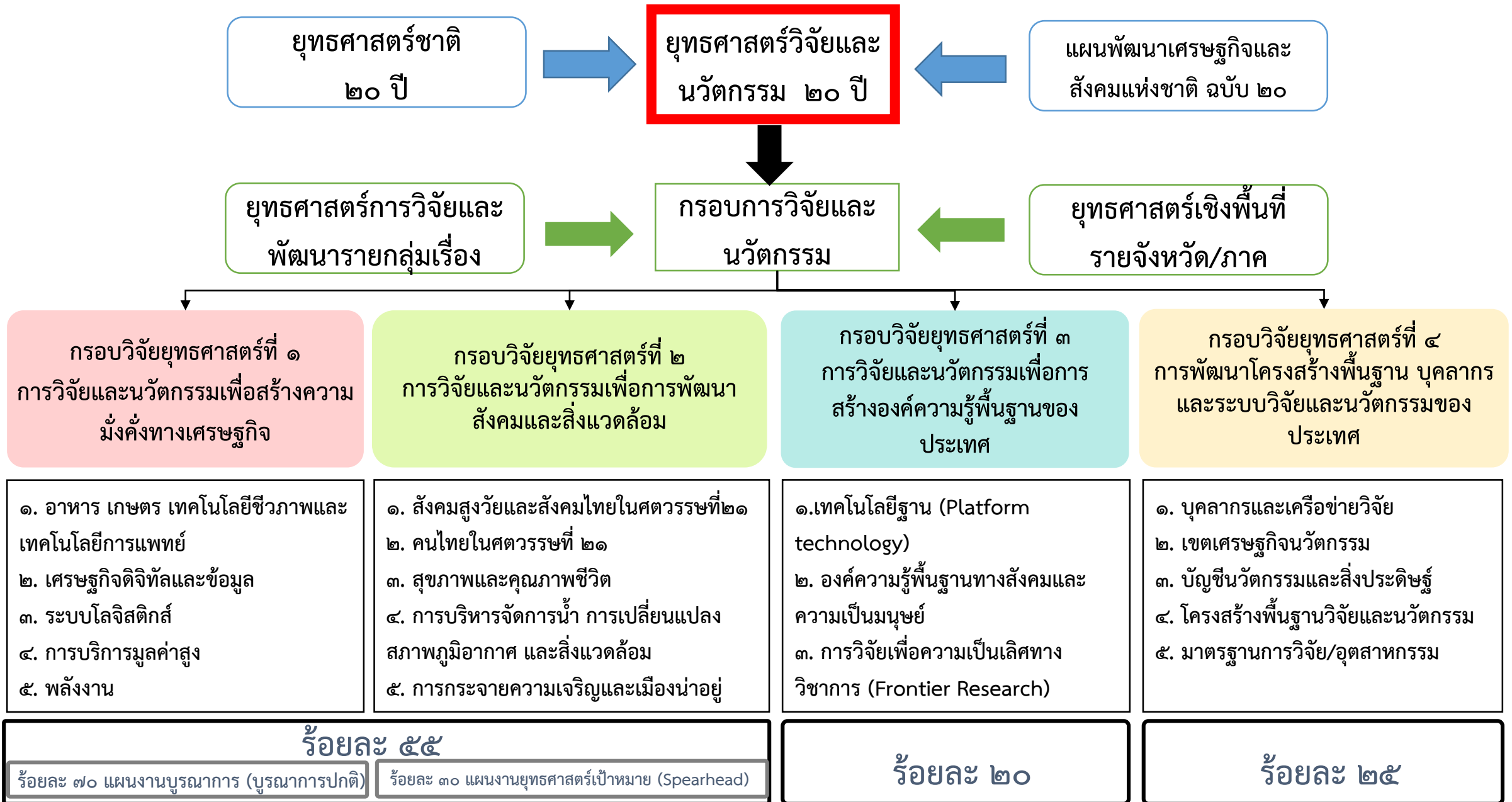
2. การวิจัยและ
นวัตกรรมเพื่อ
การพัฒนาสังคม
และสิ่งแวดล้อม

3. การวิจัยและ
นวัตกรรม
เพื่อการสร้าง
องค์กรความรู้พื้นฐาน
ของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การปรับระบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ
2. บุคลากรและเครือข่ายการวิจัยและนวัตกรรม
3. ระบบบริหารจัดการงานวิจัย
4. เขตเศรษฐกิจนวัตกรรม
5. ระบบแรงจูงใจ
6. โครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ
7. โครงสร้างพื้นฐานทางการวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อต่อยอดอุตสาหกรรมเกษตรและสุขภาพ

ทิศทางหลักในการสนับสนุนงบประมาณการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

- ๑. อาหาร เกษตร เทคโนโลยีชีวภาพและเทคโนโลยีการแพทย์
- ๒. เศรษฐกิจดิจิทัลและข้อมูล
- ๓. ระบบโลจิสติกส์
- ๔. การบริการมูลค่าสูง
- ๕. พลังงาน

- ๑. สังคมสูงวัยและสังคมไทยในศตวรรษที่ ๒๑
- ๒. คนไทยในศตวรรษที่ ๒๑
- ๓. สุขภาพและคุณภาพชีวิต
- ๔. การบริหารจัดการน้ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสิ่งแวดล้อม
- ๕. การกระจายความเจริญและเมืองน่าอยู่

- ๑. เทคโนโลยีฐาน (Platform technology)
- ๒. องค์ความรู้พื้นฐานทางสังคมและความเป็นมนุษย์
- ๓. การวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ (Frontier Research)

- ๑. บุคลากรและเครือข่ายวิจัย
- ๒. เขตเศรษฐกิจนวัตกรรม
- ๓. บัญชีนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์
- ๔. โครงสร้างพื้นฐานวิจัยและนวัตกรรม
- ๕. มาตรฐานการวิจัย/อุตสาหกรรม

ร้อยละ ๕๕
ร้อยละ ๗๐ แผนงานบูรณาการ (บูรณาการปกติ)

ร้อยละ ๓๐ แผนงานยุทธศาสตร์เป้าหมาย (Spearhead)

ร้อยละ ๒๐

ร้อยละ ๒๕

*โครงการวิจัยท้าทาย
และ Spearhead Program*

การพัฒนาและ
แก้ปัญหาในระดับชาติ

เป็นเรื่องท้าทายตอบสนองต่อความ
ต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคต

เป้าหมายหลัก

เรื่องสำคัญและปัจจัยในปัจจุบันยังไม่สามารถแก้ไขได้

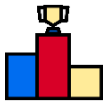

แต่เป็นสิ่งที่ควรจะต้องมีและต้องทำ

หลักเกณฑ์การพิจารณาแผนงาน/โครงการ ภายใต้โครงการวิจัยท้าทาย

- เป็นโครงการขนาดใหญ่ ท้าทาย เป็นเรื่องสำคัญ

- มีกระบวนการในการบริหารจัดการที่ดี

- มีแนวทางที่ท้าทายและแก้ไขปัญหาได้

- มีผลงานที่สำคัญเป็นระยะ เพื่อลดความเสี่ยง

- มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม

- ต้องมี Stakeholder เข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัย

- ผลสำเร็จของโครงการ คือ ต้องมีโอกาสสำเร็จสูง มีหน่วยงานที่ใช้ประโยชน์นำไปปฏิบัติต่อจนสามารถแก้ปัญหาได้จริง

ตัวอย่างผลงานวิจัย

- ประเทศไทยไร้พยาธิใบไม้ตับ

- โครงการประเทศไทยไร้หมอกควัน

- สังคมไทยไร้คอร์รัปชัน

- การบริหารจัดการน้ำแล้งและน้ำท่วม

ประเทศไทยไร้พยาธิใบไม้ตับ

ผลผลิตที่สำคัญ

1. วิธีการผลิตปลาร้าและปลาหมักที่ปลอดพยาธิใบไม้

2. ชุดตรวจการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับในปัสสาวะ (Urine Strip Ov Detection kit)

3. ต้นแบบการบำบัดสิ่งปนื้อด้วยระบบลานทรายกรองร่วมกับโรงเรือนกระจก

4. Isan Cohort (<https://cloud.cascap.in.th/>)

5. หลักสูตรเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีไปใช้ในโรงเรียน

6. การวินิจฉัยและรักษาโรคพยาธิใบไม้ตับและผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี

เป้าหมายของโครงการ

- การติดเชื้อพยาธิใบไม้ในตับ < 5% ภายใน 3 ปี
- มีการติดเชื้อ < 1% ภายใน 5 ปี

• ตัดวงจรพยาธิใบไม้ตับสู่คน

• ลดเวลาการตรวจ (ใช้เวลา 10-15 นาที) ใช้งานง่ายเหมือนชุดตรวจตั้งครรภ์ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการคัดกรองพยาธิใบไม้ตับ

• ป้องกันแพร่เชื้อสู่แหล่งน้ำ

• ฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อใช้เฝ้าระวังและการบริหารจัดการกลุ่มเสี่ยงและผู้ป่วย

• สร้างความตระหนัก ปรับพฤติกรรมมารีโภคและผู้ป่วยรายใหม่ให้กับนักเรียนและขยายผลสู่ครอบครัว และชุมชน

• ตรวจคัดกรอง และผ่าตัดผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีในระยะเริ่มแรกทำให้ลดอัตราการเสียชีวิต

หมายเหตุ: ก่อนเริ่มดำเนินโครงการมีอัตราการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับ 42% หลังจากให้การรักษาและติดตามในปีที่ 2 พบว่ามีการติดเชื้อลดลงเหลืออยู่ที่ 13%

ประเทศไทยไร้หมอกควัน

เป้าหมายของโครงการ

ปริมาณไฟป่าลดลง 10% และผลกระทบทางสุขภาพลดลง 20% ภายใน 1 ปี
ปริมาณไฟป่าลดลง 20% และผลกระทบทางสุขภาพลดลง 30% ภายใน 2 ปี

ผลผลิตที่สำคัญ

1. ชุมนต้นแบบ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2. เครื่องมือในการลดผลกระทบจากหมอกควัน

3. แบบจำลองสภาพภูมิอากาศและพยากรณ์การแพร่กระจายของหมอกควัน

4. ระบบติดตามและประเมินภาวะหมอกควัน

5. หลักสูตรการบริหารจัดการหมอกควัน และสื่อการประชาสัมพันธ์เผยแพร่การบริหารจัดการหมอกควันไปสู่สาธารณะชน

6. ผลิตภัณฑ์จากพืชท้องถิ่น

• ตัดวงจรการเผาเศษวัชพืชเกษตร ไฟป่า

• ประชาชนเข้าถึงเครื่องมือการป้องกันปัญหาสุขภาพ และสามารถดูแลตนเองได้

• สามารถวางแผนการเผา ระบบเฝ้าระวังทางด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

• ช่วยเฝ้าระวังปัญหาหมอกควันและคุณภาพอากาศสำหรับชุมชน และประชาสัมพันธ์ค่าฝุ่นละออง PM2.5 และ PM10 ในอากาศ ในรูปแบบของ Website แก่ประชาชนทั่วไป

• สร้างบุคคลกรที่มีความเข้าใจแบบองค์รวมและใช้สหสาขาวิชาเป็นเครื่องมือในการจัดการปัญหา รวมทั้งสร้างความตระหนักถึงผลกระทบของหมอกควัน

• สร้างรายได้ให้ชุมชน

สังคมไทยไร้คอร์รัปชัน

เป้าหมายของโครงการ

แก้ไขปัญหาคอร์รัปชันบนฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ
เปลี่ยนกระบวนทัศน์ พัฒนาระบบและเครื่องมือในการป้องกันและ
ลดคอร์รัปชันในระดับพื้นที่ ภายใน 2 ปี

ผลผลิตที่สำคัญ

1. ดัชนีบ่งชี้โอกาสการคอร์รัปชันในระดับ
จังหวัดจากการสำรวจประสบการณ์ครัวเรือน

• รูปแบบการต่อต้านการโกงที่มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ปัญหาคอร์รัปชันแต่ละรูปแบบของ
แต่ละพื้นที่

2. คู่มือ วิธีการ (การลดการใช้อำนาจ การใช้
ดุลพินิจ และการเปิดเผยข้อมูล) และเครือข่าย
การลดการคอร์รัปชันในพื้นที่ตัวอย่าง)

• ต้นแบบเพื่อใช้เป็นกลไกการมีส่วนร่วมเพื่อต่อต้านการคอร์รัปชันในระดับพื้นที่

3. สารความรู้และแนวทางการสื่อสารความรู้
เรื่องคอร์รัปชัน

• ความรู้ความเข้าใจและแนวทางในการแก้ปัญหาคอร์รัปชันที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย

ฐานข้อมูลและระบบปฏิบัติการสำหรับ โครงข่ายการกระจายน้ำและการระบายน้ำ เพื่อการเฝ้าระวังเตือนภัย

เป้าหมายของโครงการ

สามารถบริหารจัดการน้ำ (น้ำแล้งและน้ำท่วม)

ล่วงหน้าในระยะเวลา 12 เดือนได้อย่างแม่นยำร้อยละ 80

ผลผลิตที่สำคัญ

Data Management

ระบบการเชื่อมโยงข้อมูลการบริหารจัดการน้ำแบบทันต่อเวลา

Data Implementation and Analysis

ระบบการบริหารจัดการข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

Data Forecasting

ระบบการคาดการณ์และการจำลองสถานการณ์น้ำ

Decision making model

โปรแกรมระบบสนับสนุนการตัดสินใจ
บนฝั่งระบบโครงข่ายการกระจายน้ำและระบายน้ำ

Data Warning

ระบบเฝ้าระวังเตือนภัยสถานการณ์น้ำ

- ระบบฐานข้อมูลด้านการบริหารจัดการน้ำ ประกอบด้วยข้อมูล ภูมิอากาศ ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำท่า

- แผนการบริหารจัดการน้ำสำหรับวางแผนจัดการอ่างเก็บน้ำอย่างเหมาะสม

- วางแผนการบริหารจัดการน้ำภายใต้สภาวะวิกฤติ

- วางแผนการผันน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์วิกฤติ

- ติดตามและแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทันต่อเหตุการณ์